



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 259

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 30 martie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 625 din 15 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 și a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 1/2015 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004.....	2-7
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
192. — Decizie pentru încetarea efectelor prevederilor art. 2 din Decizia prim-ministrului nr. 22/2020 privind unele măsuri pentru exercitarea funcției de președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Cetățenie	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 625**

din 15 octombrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 și a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 1/2015 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Sorin-Ioan-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, excepție ridicată de Eugen-Marin Cîrjan în Dosarul nr. 30.242/3/2016 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 923 D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 1.764 D/2018, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, excepție ridicată de Toni Popescu în Dosarul nr. 6.034/90/2017 al Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă.

4. La apelul nominal se prezintă autorul excepției, lipsind cealaltă parte față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 923 D/2017 și nr. 1.764 D/2018, pune în discuție, din oficiu, conexarea cauzelor. Autorul prezent nu se opune conexării cauzelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

7. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.764 D/2018 la Dosarul nr. 923 D/2017, care este primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autorului excepției, care arată că își va circumstanția concluziile la cauza sa. Acesta solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, arătând, în esență, că Senatul a respins prin raportul său Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014. La Comisia juridică de la Camera Deputaților aceasta nu a fost nici aprobată, nici respinsă, deși au trecut 5 ani de la adoptarea acesteia. Un alt motiv de neconstituționalitate este acela că, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014, titularii care doresc noile certificate trebuie să facă dovada că în orașul în care au luptat au existat victime — persoane rănite sau eroi-martiri. Arată că face parte dintr-o asociație de răniți și urmași ai acestora și afirmă că și în orașul Râmnicu Vâlcea au fost persoane împușcate și rănite. Susține, de asemenea, că prevederile criticate sunt neconstituționale, deoarece fixează ca reper ora 12.10, dar că au existat victime și după ora 22. Face referire la activitățile sale din timpul Revoluției din Decembrie 1989 și la hotărârile judecătorești prin care Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 a fost obligat să analizeze și să se pronunțe asupra cererii sale formulate potrivit Legii nr. 341/2004, rezultatul fiind obținerea titlului de Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite. Depune, în acest sens, acte la dosar.

9. Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, invocând jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia indemnizația reparatorie nu este un drept fundamental și nu există o obligație constituțională de reglementare în acest sens. Statul, în funcție de anumite interese financiare, poate să acorde sau să nu acorde acest drept în anumite momente. Nu constituie o discriminare faptul că anumite persoane pot ajunge în situații pe care le apreciază ca fiind defavorabile prin prisma propriilor interese.

10. Având cuvântul în replică, autorul arată că nu au mai fost supuse analizei Curții criticile potrivit cărora la 30 de ani de la Revoluție solicitantul este obligat, din nou, să facă dovada aportului său la Revoluția din Decembrie 1989.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

11. Prin Încheierea din 8 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 30.242/3/2016, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea**

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, excepție ridicată de Eugen Marin Cîrjan într-o cauză având ca obiect contestația împotriva deciziei Secretariatului de Stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989 prin care s-a respins cererea de acordare a titlului de Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 — Luptător cu Rol Determinant.

12. Prin Încheierea din 5 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 6.034/90/2017, **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004**, excepție ridicată de Toni Popescu într-o cauză având ca obiect contestația formulată împotriva unei hotărâri emise de Casa Națională de Pensii Publice — Comisia centrală de contestații și împotriva deciziei privind încetarea plății indemnizației reparatorii prevăzute de Legea nr. 341/2004.

13. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii fac referire la preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014, arătând că în procesul de elaborare a actului normativ criticat au fost încălcate principiile transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Ordonanța de urgență a Guvernului a fost adoptată fără avizele prevăzute de lege, și anume fără avizul Colegiului Revoluționarilor și fără consultarea Comisiei parlamentare a Revoluționarilor din decembrie 1989. Inițiatorul actului normativ criticat, Secretariatul de Stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989, continuatorul fostului Secretariat de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, își invocă propria culpă, aceea de a nu fi respectat, cu ocazia preschimbării certificatelor doveditoare obținute în temeiul Legii nr. 42/1990, art. 9 alin. (1) din Legea nr. 341/2004 și refuză timp de 10 ani să îl aplice. Prin abrogarea art. 9 alin. (6) din Legea nr. 341/2004, prin care se finaliza procedura de preschimbare a certificatelor doveditoare prin decret al Președintelui României, nu mai pot beneficia de drepturile conferite de Legea nr. 341/2004 2.000 de răniți, 1.400 de reținuți, 2.800 de urmași ai eroilor-martiri și 22.000 de luptători remarcați. De asemenea, se arată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 completată cu Ordonanța Guvernului nr. 1/2015 este neconstituțională, deoarece Comisia juridică de disciplină și imunități din Senat a întocmit raport de respingere, iar Comisia juridică de disciplină și imunități din Camera Deputaților nu a avizat încă ordonanțele.

14. Se arată că sunt încălcate dispozițiile art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală ori de câte ori Guvernul modifică Legea nr. 341/2004 fără a ține cont de deciziile instanțelor de judecată prin care s-au acordat titlurile cuprinse în această lege. Hotărârile instanțelor de judecată trebuie să fie respectate și puse în aplicare chiar dacă beneficiarii Legii nr. 341/2004 nu fac

parte din orașele incluse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014. De asemenea, se arată că Revoluția din Decembrie 1989 s-a desfășurat în toată țara, nu numai în acele orașe în care au fost persoane decedate.

15. Autorii excepției formulează și critici de neconstituționalitate extrinsecă a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014, arătând că nu se justifică sub niciun motiv caracterul de urgență al actului normativ criticat, ceea ce conduce la încălcarea art. 115 alin. (4) din Constituție. De asemenea, actul normativ criticat a fost emis fără avizul Consiliului Legislativ, aviz ce a ajuns la Monitorul Oficial după publicarea acestuia.

16. Se arată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 aduce atingere art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție deoarece nu respectă niciuna dintre normele de tehnică legislativă și nici principiul transparenței decizionale, promovând discriminatoriu doar anumite categorii de beneficiari ai legii speciale, modificând nejustificat drepturile legitime ale autorilor anterior acordate.

17. Prin actele normative criticate se încalcă art. 1 alin. (3), (4), (5) și art. 23 alin. (11) din Constituție, art. 115 alin. (4), art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 11 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, prin introducerea în preambulul acesteia a unei prezumții de vinovăție a revoluționarilor.

18. Totodată, autorii excepției susțin, în esență, că, prin nerespectarea principiilor de drept stabilite prin Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 a prevăzut că plata drepturilor stabilite de Legea nr. 341/2004 se face numai pentru Luptătorii cu Rol Determinat, dar nu și pentru Luptătorii Remarcați prin Fapte Deosebite, care nu mai pot beneficia de drepturile prevăzute de Legea nr. 341/2004. Această discriminare a persistat și persistă și prin faptul că Luptătorii Remarcați prin Fapte Deosebite sunt afectați, nemaiprimind indemnizația prevăzută de Legea nr. 341/2004, însă aceia care nu au participat la Revoluția din Decembrie 1989, ci au participat la revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din 1987 beneficiază în continuare de plata indemnizației, ceea ce contravine art. 16 din Constituție. Astfel, discriminarea operează atât față de celelalte categorii de beneficiari ai Legii nr. 341/2004, și anume răniți, reținuți și urmași, cât și, în mod deosebit, față de persoanele care au participat la revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din 1987. Discriminarea este evidentă și comparativ cu ceilalți beneficiari de indemnizații, respectiv deținuți politici, deportați și veterani de război, care primesc aceste indemnizații ca urmare a sacrificiului celor care au distrus regimul totalitar. Sunt încălcate și art. 7 privind egalitatea în fața legii și interzicerea discriminării din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

19. Se mai arată că prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 și Ordonanța Guvernului nr. 1/2015 s-a modificat Legea nr. 341/2004 în sensul că certificatul pentru acordarea titlului de Luptător cu Rol Determinant se eliberează numai pentru Luptătorii Remarcați prin Fapte Deosebite pentru acțiuni săvârșite până la fuga dictatorului în data de 22 decembrie 1989. Cei care au desfășurat activități revoluționare după data de 22 decembrie 1989 sunt astfel discriminați în raport cu prima categorie. Practic legiuitorul, prin cele două acte normative criticate, stabilește că Revoluția din Decembrie 1989 s-ar fi terminat în data de 22 decembrie 1989, ceea ce nu corespunde adevărului.

20. Se face referire la Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 4 noiembrie 2014, pronunțată în Cauza *Boșnigeanu și alții împotriva României*, în care au fost tratați în mod egal luptătorii cu merite deosebite alături de răniți și reținuți, fiind numiți cu toții victime ale represiunii din Decembrie 1989.

21. Referitor la art. 22 alin. (1) și la art. 47 din Constituție, se arată că indemnizația prevăzută de Legea nr. 341/2004 a fost singura sursă de existență a revoluționarilor, iar prin eliminarea acesteia s-au înregistrat o serie de decese ale beneficiarilor Legii nr. 341/2004, ceea ce încalcă dreptul la viață și dreptul la măsuri de protecție socială. Protecția socială de natură să asigure beneficiarilor indemnizației un nivel de trai decent este complet anihilată și iremediabil compromisă de actele normative criticate, prin care nu numai că nu se asigură un nivel de trai decent, dar se impune acordarea în mod discriminatoriu a indemnizației doar pentru anumite categorii.

22. Se susține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 manipulează conștiința cetățenilor României în scop denigrator deoarece din cuprinsul acesteia rezultă că suspendarea plăților s-ar fi făcut datorită modului defectuos în care s-au eliberat unele certificate de revoluționar, ceea ce aduce atingere art. 29 alin. (1) și art. 30 alin. (7) din Constituție.

23. Totodată, este invocată și jurisprudența referitoare la nediferențierea între prestațiile sociale contributive și cele necontributive, respectiv Hotărârea din 30 septembrie 2003, pronunțată în Cauza *Koua Poirrez împotriva Franței*, și Hotărârea din 18 februarie 2009, pronunțată în Cauza *Andrejeva împotriva Letoniei*. Se face referire, totodată, și la Hotărârea din 1 decembrie 2005, pronunțată în Cauza *Păduraru împotriva României*, în care se reține că noțiunea de bunuri acoperă atât bunurile actuale, cât și valorile patrimoniale, inclusiv creanțe, în virtutea cărora reclamantul poate pretinde că are cel puțin o „speranță legitimă” de a beneficia efectiv de un drept de proprietate (paragraful 64). De asemenea, sunt invocate și cele reținute în Hotărârea din 1 iulie 1961, pronunțată în Cauza *Lawless împotriva Irlandei*, potrivit căreia, în cazul instituirii unor măsuri derogatorii cu caracter excepțional, statul trebuie să acționeze astfel încât să fie protejate valorile enumerate de art. 15 din Convenție.

24. Se arată că indemnizația reparatorie este un drept fundamental stabilit prin lege, un drept real, care nu poate fi afectat de o lipsă de fonduri. Deși lista Luptătorilor Remarcați prin Fapte Deosebite a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, prin diverse acte normative s-a împiedicat aplicarea Legii nr. 341/2004. Or, indemnizația reparatorie prevăzută de Legea nr. 341/2004 este un drept de proprietate inesizabil, asimilat unei pensii speciale. Indemnizația reparatorie este un „bun” în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Potrivit jurisprudenței acestei instanțe, noțiunea de „bun” înglobează orice interes al unei persoane de drept privat ce are o valoare economică astfel încât indemnizația poate fi asimilată unui drept de proprietate (a se vedea Hotărârea din 26 noiembrie 2002, pronunțată în Cauza *Bucheň împotriva Republicii Cehe*). Tot potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza *Kechko împotriva Ucrainei*, indemnizația nu poate fi afectată de o lipsă de fonduri. Se invocă și Hotărârea din 12 aprilie 2006 pronunțată în Cauza *Stec și alții împotriva Regatului Unit*. De asemenea, se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 90 din 7 februarie 2012, prin care s-a reținut că sumele reprezentând indemnizații ce se achită beneficiarilor Legii nr. 341/2004 constituie într-adevăr un bun, în sensul art. 1

din Primul Protocol adițional la Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

25. Se susține că prin prevederile actelor normative criticate se aduce atingere art. 115 alin. (6) din Constituție, deoarece acestea conțin măsuri de trecere silită în proprietate publică a indemnizației ce reprezintă un „bun” în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

26. Având în vedere acestea, autorii susțin că dispozițiile de lege criticate contravin și art. 53 din Constituție, referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale.

27. Se arată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 încalcă dispozițiile art. 2 din Legea nr. 341/2004, ale art. 7 din Legea nr. 52/2003 și ale Legii nr. 184/2014, deoarece nu este prevăzută abilitarea Guvernului de a modifica prevederile Legii nr. 341/2004 — lege specială, organică, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.226/2007.

28. **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal**, în Dosarul nr. 923 D/2017, contrar art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-a exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate.

29. **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că prevederile legale criticate nu au caracter retroactiv, iar Ordonanța Guvernului nr. 1/2015 a fost adoptată în temeiul Legii nr. 184/2014, cu respectarea art. 115 din Constituție. De asemenea, se apreciază că nu sunt încălcate nici dispozițiile art. 16 din Constituție, deoarece prevederile criticate se aplică tuturor destinatarilor acestora, fără privilegii sau discriminări, și nici cele ale art. 29, art. 30 și art. 44 din Legea fundamentală, întrucât nu se limitează nici libertatea conștiinței și nici libertatea de exprimare, iar dreptul la indemnizație reparatorie nu reprezintă un drept fundamental.

30. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

31. **Guvernul**, în Dosarul nr. 923 D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor legale criticate este neîntemeiată, făcând referire la cele reținute în Decizia Curții Constituționale nr. 864 din 10 decembrie 2015.

32. **Avocatul Poporului**, în Dosarul nr. 923 D/2017, consideră că prevederile legale criticate sunt constituționale, făcând referire la punctele de vedere transmise în alte dosare ale instanței de contencios constituțional și la considerentele Deciziei nr. 398 din 15 iunie 2016.

33. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile autorului prezent și ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

34. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

35. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierilor de sesizare, prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 969 din 30 decembrie 2014.

36. În realitate, potrivit notelor scrise depuse de autorii excepției, obiectul acesteia îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 și dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 1/2015 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004.

37. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) referitor la valorile supreme ale statului român, alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor și alin. (5) sub aspectul respectării principiului legalității, ale art. 15 alin. (2) referitor la neretroactivitatea legii civile, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 22 alin. (1) privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, art. 23 alin. (11) referitor la prezumția de nevinovăție, art. 29 alin. (1) referitor la libertatea conștiinței, art. 30 alin. (7) privind interzicerea defăimării țării și a națiunii, art. 34 privind dreptul la ocrotirea sănătății, art. 44 referitor la dreptul de proprietate privată, art. 47 privind nivelul de trai, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 115 alin. (4) privind condițiile de adoptare a ordonanțelor de urgență ale Guvernului și alin. (6) privind interzicerea măsurilor de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică. De asemenea, se invocă prevederile art. 7 referitor la egalitatea în fața legii și ale art. 11 referitor la prezumția de nevinovăție din Declarația Universală a Drepturilor Omului, ale art. 6 paragraful 2 sub aspectul respectării prezumției de nevinovăție, art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 1 privind protecția proprietății private din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1 privind interzicerea generală a discriminării din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale art. 17 referitor la dreptul de proprietate din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

38. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă, referitor la criticile de neconstituționalitate extrinsecă, cele reținute prin Decizia nr. 864 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 180 din 10 martie 2016, în care, făcând referire la preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 și având în vedere Nota de fundamentare, a constatat că acestea sunt neîntemeiate prin raportare la art. 115 alin. (4) din Legea fundamentală. Astfel, în Nota de fundamentare Guvernul a arătat că, în anul 1996, în evidența Secretariatului de Stat Pentru Problemele Revoluționarilor, un număr de 9.741 de persoane aveau certificate de revoluționar, iar la nivelul anului

2010 numărul a crescut considerabil, ajungând la 21.245 de persoane, precum și faptul că legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai ales a celor sociale și economice, de o marjă de apreciere pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public, care necesită un act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia (a se vedea, în acest sens, Decizia de inadmisibilitate a Curții Europene a Drepturilor Omului din 4 septembrie 2012, pronunțată în Cauza *Dumitru Daniel Dumitru și alții împotriva României*, paragraful 49).

39. Totodată, prin Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 20 decembrie 2011, Curtea a reliefat necesitatea creării unui echilibru între interesele generale ale societății și interesele particulare ale persoanelor, sens în care este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că un stat contractant, mai ales atunci când elaborează și pune în practică o politică în materie fiscală, se bucură de o marjă largă de apreciere, cu condiția existenței unui „just echilibru” între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului (Hotărârea din 23 februarie 2006, pronunțată în Cauza *Stere și alții împotriva României*, paragraful 50).

40. Referitor la criticile privind încălcarea dispozițiilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, instanța constituțională a observat Decizia nr. 330 din 12 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 12 august 2014, prin care s-a reținut că legiuitorul, ținând cont de realitatea existenței unor situații când necesitatea protejării interesului public general impune în mod obiectiv adoptarea unor măsuri urgente, poate permite adoptarea unor acte normative fără îndeplinirea tuturor cerințelor privind asigurarea transparenței decizionale, ceea ce nu contravine prevederilor din Legea fundamentală. Cu acest prilej se observă că, potrivit art. 7 alin. (13) din această lege: *în cazul reglementării unei situații care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptării în procedura de urgență prevăzută de reglementările în vigoare* (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 815 din 11 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 551 din 4 iulie 2019, paragraful 50). Totodată, Curtea a arătat că aspectul invocat de autorii excepției, potrivit căruia „actul normativ nu a fost trecut pe ordinea de zi a ședinței Guvernului din data de 29 decembrie 2014” și „nu a avut avizul Consiliului Legislativ”, excedează controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională (a se vedea Decizia nr. 114 din 9 martie 2017, paragraful 47).

41. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate intrinsecă, prin raportare la art. 1 alin. (3) și art. (5) din Constituție, prin Decizia nr. 430 din 21 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 818 din 24 septembrie 2018, paragraful 26, Curtea a reținut, făcând referire la Decizia nr. 1.576 din 7 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 16 ianuarie 2012, că recunoștința ori respectul ce se cuvin anumitor persoane, pentru aportul lor deosebit la dezvoltarea societății, nu trebuie raportate la conținutul art. 1 alin. (3) din Constituție, izvorul acestora regăsindu-se, mai degrabă, în însăși obligația morală a întregii societăți de a-și manifesta gratitudinea față de aceste persoane. Curtea a conchis că, deși temeiul moral al acordării acestor beneficii, izvorât din sentimentul de recunoștință pentru cei care, prin jertfa și contribuția proprie, au condus la căderea regimului comunist și la instaurarea democrației, este incontestabil, acesta nu constituie totuși, potrivit Constituției, o obligație de

reglementare a statului în acest sens, neputându-se vorbi astfel de existența unui drept fundamental la obținerea unor indemnizații în virtutea calității de Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite în cadrul Revoluției Române din Decembrie 1989 (a se vedea, în același sens, și deciziile nr. 785 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 17 martie 2017, paragraful 32, și nr. 114 din 9 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 16 mai 2017, paragraful 51).

42. În condițiile în care obligația având ca obiect recunoștința ori respectul ce se cuvin anumitor persoane, pentru aportul lor deosebit la dezvoltarea societății, este de natură morală și îi revine societății, în întregul ei, legiuitorul, originar sau delegat, se bucură, în ceea ce privește conținutul determinat al reglementării, inclusiv al celei criticate în prezenta cauză, de o marjă de apreciere relativ întinsă.

43. Referitor la critica privind încălcarea art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală prin aceea că ori de câte ori Guvernul modifică Legea nr. 341/2004 nu ține cont de deciziile instanțelor de judecată prin care s-au acordat titlurile cuprinse în lege, Curtea observă că aceasta nu poate fi primită. Activitatea instanțelor de judecată o constituie aplicarea legii, astfel cum aceasta a fost adoptată și ulterior modificată de legiuitor. În aceste condiții schimbarea criteriilor avute în vedere de legiuitor la acordarea unui titlu nu are semnificația încălcării hotărârilor instanțelor de judecată, ci a modificării actului normativ inițial.

44. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție, Curtea a constatat, prin Decizia nr. 864 din 10 decembrie 2015, precitată, că dispozițiile de lege deduse controlului de constituționalitate nu conțin, în sine, nicio dispoziție cu caracter retroactiv, urmând a-și găsi aplicarea exclusiv de la data intrării în vigoare pentru viitor. Astfel, susținerile autorilor excepției, în sensul că se anulează vechile titluri, nu pot fi primite, deoarece prin noua reglementare nu se anulează vechile titluri, ci doar se stabilesc categoriile de persoane care vor beneficia, în condițiile noii reglementări, de indemnizația prevăzută de lege.

45. Referitor la critica potrivit căreia dispozițiile de lege criticate instituie o discriminare în cadrul aceleiași categorii de revoluționari — Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite —, prin sistarea plății indemnizației lunare reparatorii, Curtea constată că normele supuse controlului de constituționalitate se aplică tuturor destinatarilor săi, fără ca între aceștia să existe privilegii sau discriminări, astfel încât nu poate fi reținută încălcarea prevederilor art. 16 din Constituție, art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 7 privind egalitatea și nediscriminarea din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 1 referitor la interzicerea generală a discriminării din Protocolul nr. 12 la Convenție.

46. Totodată, examinând cele două criterii reglementate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru acordarea titlului de Luptător cu Rol Determinant, presupus a fi arbitrar, respectiv cel al momentului fugii dictatorului și cel al localităților în care au rezultat persoane ucise, rănite sau reținute, Curtea a constatat că legiuitorul delegat și-a exercitat, în mod legitim, marja largă de apreciere de care se bucură.

47. Curtea a reținut că legiuitorul delegat, prin limitarea categoriei prevăzute de dispozițiile criticate — Luptător cu Rol Determinant — la persoanele care și-au pus viața în pericol până la momentul fugii dictatorului, nu a acționat în mod arbitrar. Și aceasta pentru că nu se poate nega că, în ciuda complexității evenimentelor Revoluției Române din 1989, momentul fugii dictatorului nu ar reprezenta un moment cu o importanță aparte în derularea acestora. De asemenea, Curtea a reținut că nu se

poate susține că delimitarea pe care legiuitorul delegat a introdus-o, a persoanelor care și-au pus viața în pericol în acele localități în care au rezultat persoane decedate, reținute sau rănite, față de persoanele care și-au pus viața în pericol în localități în care nu au rezultat persoane decedate, reținute sau rănite, este lipsită de temeii, arbitrară (a se vedea, în acest sens Decizia nr. 430 din 21 iunie 2018, paragrafele 28 și 29).

48. Totodată, în jurisprudența sa, Curtea a statuat că nu constituie o discriminare faptul că, prin aplicarea unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații defavorabile, apreciate ca atare prin prisma propriilor lor interese subiective. A nega posibilitatea legiuitorului de a modifica sau de a abroga o normă ar însemna negarea competenței sale legislative. Din contră, legiuitorul, fie el originar, fie delegat, trebuie să vegheze la asigurarea stabilității economice a țării și să ia măsuri în consecință (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 90 din 7 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 228 din 5 aprilie 2012).

49. Cu privire la critica referitoare la abrogarea art. 9 alin. (6) din Legea nr. 341/2004, prin art. 1 pct. 16 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 108 din 8 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 540 din 29 iunie 2018, paragraful 28, că, având în vedere reglementarea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014, a noii proceduri pentru obținerea certificatelor pentru noul titlu instituit, și anume acela de Luptător cu Rol Determinant, era evidentă necesitatea abrogării art. 9 alin. (6) din Legea nr. 341/2004, deoarece aceste din urmă dispoziții se refereau la procedura de atribuire a vechilor titluri prevăzute de Legea nr. 341/2004, anterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014.

50. Curtea a constatat că nu poate fi primită nici critica potrivit căreia sistarea plății indemnizației reparatorii pentru anumite persoane care nu fac parte din categoria Luptător cu Rol Determinant contravine prevederilor constituționale ale art. 44, întrucât, prin Decizia nr. 1.576 din 7 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 16 ianuarie 2012, Decizia nr. 922 din 1 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 16 ianuarie 2013, Decizia nr. 42 din 22 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 210 din 25 martie 2014, ori Decizia nr. 419 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 610 din 18 august 2014, a statuat că dreptul la indemnizație reparatorie nu reprezintă un drept fundamental, astfel că legiuitorul are libera apreciere asupra instituirii unor astfel de beneficii, precum și a stabilirii condițiilor și criteriilor de acordare. Ca atare, indemnizația se acordă în condițiile Legii nr. 341/2004, astfel cum a fost modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2014 și Ordonanța Guvernului nr. 1/2015. Față de cele menționate anterior, și critica raportată la prevederile art. 115 alin. (6) din Constituție este neîntemeiată.

51. În ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor constituționale ale art. 44, a celor ale art. 17 privind dreptul de proprietate din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și a celor ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea a observat Decizia nr. 90 din 7 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 228 din 5 aprilie 2012, potrivit căreia sumele reprezentând indemnizații restante ce se achită beneficiarilor Legii nr. 341/2004 constituie, într-adevăr, un bun în sensul art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Aceste tipuri de

indemnizații au caracter reparatoriu, fără consacrare constituțională, astfel încât legiuitorul le poate acorda sau nu, dar, în momentul în care a decis acordarea unor astfel de indemnizații pe o anumită perioadă, are, de asemenea, dreptul de a alege frecvența și modalitatea concretă de acordare a acestora. Ne fiind drepturi constituționale, legiuitorul poate opta și pentru retragerea lor în viitor (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 429 din 21 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 785 din 12 septembrie 2018, paragraful 41).

52. Referitor la critica privind încălcarea art. 47 privind nivelul de trai, Curtea a reținut că Legea fundamentală consacră, în art. 1 alin. (3), caracterul de stat social al României, obligând statul, prin dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. f), să creeze condițiile necesare pentru creșterea calității vieții, iar în art. 41 alin. (2) și art. 47 alin. (2) prevede dreptul salariaților, respectiv al cetățenilor, și la alte măsuri de protecție socială și de asistență socială decât cele nominalizate expres în Legea fundamentală, măsuri stabilite prin lege. Caracteristic tuturor acestor drepturi ale cetățenilor și obligații corelative ale statului este faptul că, în măsura în care nu sunt nominalizate expres de Constituție, legiuitorul este liber să aleagă, în funcție de politica statului, de resursele financiare, de prioritatea obiectivelor urmărite și de necesitatea îndeplinirii și a altor obligații ale statului consacrate deopotrivă la nivel constituțional, care sunt măsurile prin care va asigura cetățenilor un nivel de trai decent și să stabilească condițiile și limitele acordării lor (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.576 din 7 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 16 ianuarie 2012).

53. Neintervenind elemente noi, de natură a justifica reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

58. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Eugen-Marin Cîrjan în Dosarul nr. 30.242/3/2016 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și de Toni Popescu în Dosarul nr. 6.034/90/2017 al Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă și constată că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 și cele ale Ordonanței Guvernului nr. 1/2015 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI
GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIM-MINISTRUL

DECIZIE
pentru încetarea efectelor prevederilor art. 2
din Decizia prim-ministrului nr. 22/2020 privind unele măsuri
pentru exercitarea funcției de președinte, cu rang
de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Cetățenie

Având în vedere Raportul de control al Ministerului Justiției nr. 77/57.734/490/2019 privind controlul efectuat la Autoritatea Națională pentru Cetățenie, aprobat de ministrul justiției,

în temeiul art. 29 și al art. 31 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, precum și al art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 5/2010 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Cetățenie, aprobată cu modificări prin Legea nr. 112/2010, cu modificările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii încetează efectele prevederilor art. 2 din Decizia prim-ministrului nr. 22/2020 privind unele măsuri pentru exercitarea funcției de președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Cetățenie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 14 ianuarie 2020.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 30 martie 2020.
Nr. 192.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

